

WITOLD FILISTOWICZ

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Chor. Witold Filistowicz, ur. 22 lutego 1897 r., dyspozytor parowozowni [?], żonaty; 11 Batalion Saperów Kolejowych, kompania warsztatowa.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

Aresztowany 1 października 1939 r. za przynależność i pracę w organizacjach związkowych, państwowych i jako oficer Związku Strzeleckiego, komendant kompanii Mołodeczno, na skutek doniesienia do NKWD przez maszynistów Michała Byczkowskiego, Wacława Stankiewicza, Franciszka Rudnickiego i pomocnika maszynisty Jana Siewruka. Oskarżony przez NKWD z paragrafów 64, 72, 74, 76 otrzymałem wyrok ośmiu lat.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Więzienie Mołodeczno, Połock (były klasztor), łagry [na] Północy: Krutaja i Koźwa nad Peczorą.

4. Opis obozu, więzienia:

Więzienie – separatka, miejsce na dwie osoby, a przez dziesięć miesięcy siedziały 23. Wszy tysiącami, brudy okropne, odpoczynek nocny na siedząco lub stojąco.

W łagrach brudy okropne. Szczurów niezliczona ilość, odpoczynek nocny na gołych pryzach, zimno w barakach, do dziesięciu stopni poniżej zera.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W łagrach więźniowie wszystkich narodowości zamieszkałych na terenie ZSSR. Ogólna liczba więźniów w łagrze: osiem tysięcy, 30 proc. [stanowili] złodzieje, a ostatni polityczni skazani od pięciu do 25 lat. Poziom umysłowy niski, życie innych narodów, państw i kultura dla obywateli sowieckich nieznana, do wszystkich narodów niesowieckich wrogo usposobieni.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Praca [od] 12 do 14 godzin dziennie. Odżywianie – zupa ze zgniłą rybą i zgniłe ziemniaki, od 300 do 900 g niewypieczonego chleba, w postaci ciasta. Z głodu umierało dziennie od 8 do 12 osób.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Tortury podczas badania, ciężkie bicie i używane rozmaite systemy tortur. Podczas konwojów który z więźniów zaślął, [tego] szczuto psami specjalnie do tego bohaterskiego czynu tresowanymi przez NKWD. Podczas badań za każdym słowem wypowiedzianym przez NKWD-zistę mówiono do mnie: *Tiebia nie spasut kurwa Anglia i Francja, blad' Polska nie woskresniet, a ty, swołocz polskaja, zgnijesz w łagrach.*

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska zła.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączności z domem i krajem nie było.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

17 września 1941 r. zostałem zwolniony z obozu na podstawie amnestii, po czym przewieziono nas do kołchozów. W kołchozach praca ta sama co i w łagrach, odżywianie gorsze – dawano 400 g gorzkiej dżugary. Brud, wszy, zaraza, tyfus i inne choroby zakaźne.

Do armii wstąpiłem 4 lutego 1942 r. w Kiermine [Kermine].

Miejsce postoju, 12 marca 1943 r.